

WYROK TRYBUNAŁU (ósma izba)

z dnia 18 marca 2010 r.*

W sprawie C-3/09

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Hof van Beroep te Gent (Belgia) postanowieniem z dnia 23 grudnia 2008 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 8 stycznia 2009 r., w postępowaniu

Erotic Center BVBA

przeciwko

państwu belgijskiemu

TRYBUNAŁ (ósma izba),

w składzie: C. Toader, prezes izby, K. Schiemann (sprawozdawca) i P. Küris, sędziowie,

* Język postępowania: niderlandzki.

rzecznik generalny: Y. Bot,
sekretarz: K. Malacek, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 28 stycznia 2010 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Erotic Center BVBA przez J. van Besiena, advocaat,

— w imieniu rządu belgijskiego przez M. Jacobs, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez D. Triantafyllou oraz W. Roelsa, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni pojęcia „kino” zawartego w kategorii 7 załącznika H do szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej; ujednoliconą podstawą wymiaru podatku (Dz.U. L 145, s. 1) w brzmieniu zmienionym na mocy dyrektywy Rady 2001/4/WE z dnia 19 stycznia 2001 r. (Dz.U. L 22, s. 17) (zwaney dalej „szóstą dyrektywą”).

- 2 Wniosek ten złożony został w toku sporu sądowego pomiędzy spółką Erotic Center BVBA (zwaną dalej „spółką Erotic Center”) a państwem belgijskim w przedmiocie zastosowania obniżonej stawki podatku od wartości dodanej (zwanego dalej „podatkiem VAT”) w odniesieniu do opłat pobieranych przez spółkę Erotic Center za korzystanie z indywidualnych kabin do oglądania filmów, znajdujących się w lokalach tej spółki.

Stan prawny

Przepisy prawa Unii

- 3 Artykuł 12 ust. 3 lit. a) szóstej dyrektywy stanowi:

„Stawka standardowa podatku [VAT] ustalana jest przez każde państwo członkowskie jako procent podstawy opodatkowania i jest jednakowa dla dostaw towarów oraz świadczenia usług.

[...]

Państwa członkowskie mogą również stosować jedną lub dwie stawki obniżone. Stawki te ustalane są jako stopa procentowa podstawy opodatkowania, która nie może być niższa niż 5%, i są stosowane tylko do dostaw towarów i usług z kategorii wymienionych w załączniku H”.

- 4 Załącznik H do szóstej dyrektywy, zatytułowany „Wykaz dostaw towarów i usług, które mogą podlegać obniżonym stawkom VAT”, wymienia różne kategorie. Siódmą kategorię tego załącznika określono w następujący sposób:

„Wstęp na przedstawienia, do teatrów, cyrków, wesołych miasteczek, parków rozrywki, na koncerty, do muzeów, ogrodów zoologicznych, kin, na wystawy, na podobne wydarzenia kulturalne i do podobnych obiektów.

Odbiór programów radiowych i telewizyjnych”.

Przepisy prawa krajowego

- 5 Artykuł 1 ust. 1 koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en diensten bij die tarieven (zarządzenia królewskiego nr 20 z dnia 20 lipca 1970 r. w sprawie ustalenia stawek podatku od wartości dodanej oraz przypisania towarów i usług do poszczególnych stawek, zwanego dalej „zarządzeniem królewskim nr 20”) stanowi, że obniżoną stawkę podatku VAT w wysokości 6% pobiera się od towarów i usług wyszczególnionych w tabeli A załącznika do tego zarządzenia.

- 6 W rubryce XXVIII wskazanej tabeli A wymieniono następujące usługi:

„Udzielanie prawa wstępu do zakładów kulturalnych, sportowych i rozrywkowych oraz udzielanie prawa korzystania z nich z wyłączeniem:

- a) prawa do korzystania z automatycznych urządzeń rozrywkowych;

- b) udostępniania rzeczy ruchomych”.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytanie prejudycjalne

- 7 W dniu 15 września 2004 r. organy skarbowe przeprowadziły kontrolę w lokalach spółki Erotic Center dotyczącą stosowania przepisów o podatku VAT w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca 2004 r. Wskutek powyższej kontroli wskazane organy wydały w dniu 9 listopada 2004 r. decyzję podatkową ustalającą zobowiązanie podatkowe spółki Erotic Center z uzasadnieniem, iż spółka ta nieprawidłowo zastosowała obniżoną stawkę podatku VAT w wysokości 6% zamiast stawki podstawowej w wysokości 21% w odniesieniu do opłat pobieranych za korzystanie z kabin projekcyjnych. Spółkę Erotic Center obciążono kwotami 48 454,36 EUR oraz 4840 EUR, tytułem, odpowiednio – podatku VAT, od którego spółka ta miała usiłować się uchylić, oraz nałożonej na nią grzywny.
- 8 Po doręczeniu spółce Erotic Center nakazu zapłaty powyższych kwot w dniu 24 grudnia 2004 r., spółka ta w dniu 22 marca 2005 r. złożyła skargę do Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge (sądu pierwszej instancji w Brugii), żądając jego uchylenia. Gdy skarga ta została oddalona wyrokiem z dnia 10 września 2007 r., spółka Erotic Center złożyła apelację do Hof van Beroep te Gent (sądu apelacyjnego w Gandawie).
- 9 Przed tym ostatnim sądem spółka Erotic Center twierdziła, że sporne kabiny projekcyjne należały do kategorii „zakładów kulturalnych, sportowych lub rozrywkowych” w rozumieniu rubryki XXVIII tabeli A załącznika do zarządzenia królewskiego nr 20, ponieważ kabiny te można zakwalifikować jako „kina” w rozumieniu kategorii 7 załącznika H do szóstej dyrektywy, jak zresztą orzekały już sądy niderlandzkie. Zdaniem spółki Erotic Center, w szczególności takie aspekty jak ilość miejsc siedzących, charakter wyświetlanego filmu lub wykorzystywana technika wyświetlania są pozbawione znaczenia przy dokonywaniu klasyfikacji.
- 10 Z kolei rząd belgijski jest zdania, że usługi świadczone w omawianych kabinach odpowiadają pojęciu „automatyczne urządzenia rozrywkowe” w rozumieniu omawianej rubryki XXVIII, ponieważ wyświetlanie filmów uruchamiane jest za pomocą

wrzucenia monety do urządzenia z możliwością zmiany filmu. Zdaniem rządu belgijskiego, kabiny tego rodzaju nie mogą zostać uznane za „kina”, ponieważ nie stanowią one miejsc, w których grupa osób może zbiorowo oglądać jeden i ten sam film, którego wyświetlanie uruchamiane jest bez udziału widzów, którzy, co więcej, płacą za wstęp z góry.

- 11 Sąd krajowy wyjaśnia, że ustawodawca belgijski, ustanawiając rubrykę XXVIII w tabeli A załącznika do zarządzenia królewskiego nr 20, skorzystał z uprawnienia przewidzianego w art. 12 ust. 3 lit. a) szóstej dyrektywy w związku z kategorią 7 załącznika H do tej dyrektywy, wskutek czego wskazaną rubrykę XXVIII należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ona w szczególności kina w rozumieniu omawianej kategorii 7. Wskazany sąd jest zdania, że z obowiązku wykładni przepisu krajowego w sposób zgodny z szóstą dyrektywą oraz z jednolitymi pojęciami zawartymi w tej dyrektywie wynika, że jeżeli sporne kabiny zostałyby uznane za kina w rozumieniu tejże dyrektywy, nie mogłyby one zostać zaklasyfikowane jako automatyczne urządzenia rozrywkowe w rozumieniu wspomnianej rubryki XXVIII, a w konsekwencji należałoby do nich stosować obniżoną stawkę w wysokości 6%.
- 12 W tych okolicznościach Hof van Beroep te Gent postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy kabinę będącą zamkniętym pomieszczeniem, w którym jest miejsce tylko dla jednej osoby, mogącej za opłatą oglądać na ekranie telewizora filmy, przy czym osoba ta sama uruchamia projekcję filmu poprzez wrzucenie monety, może wybierać różne filmy i w czasie, który opłaciła, może stale zmieniać wybór wyświetlanych filmów, należy uznać za »kino« w rozumieniu kategorii 7 załącznika H do szóstej dyrektywy [...]?”

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 13 Jak wynika z jego brzmienia, kategoria 7 akapit pierwszy załącznika H do szóstej dyrektywy dotyczy „wstępu” na różne wydarzenia kulturalne oraz do różnych obiektów kulturalnych i rozrywkowych, które zostały tam wymienione (zob. wyrok z dnia 23 października 2003 r. w sprawie C-109/02 Komisja przeciwko Niemcom, Rec. s. I-12691, pkt 25), włączając w to w szczególności „kina”.
- 14 W sytuacji, gdy w szóstej dyrektywie nie podano definicji pojęcia wstępu do kina w rozumieniu kategorii 7 załącznika H, należy pojęcie to tłumaczyć w świetle kontekstu, w jakim ono występuje w szóstej dyrektywie (zob. podobnie wyrok z dnia 18 stycznia 2001 r. w sprawie C-83/99 Komisja przeciwko Hiszpanii, Rec. s. I-445, pkt 17).
- 15 W tym względzie, jak zresztą orzekł już wcześniej Trybunał, należy stwierdzić, że z art. 12 ust. 3 lit. a) szóstej dyrektywy wynika, że na zasadzie wyjątku od reguły, zgodnie z którą stosowana jest podstawowa stawka, państwom członkowskim przyznano możliwość stosowania jednej lub dwóch obniżonych stawek. Ponadto zgodnie z tym przepisem obniżone stawki podatku VAT mogą być stosowane jedynie do dostaw towarów i świadczenia usług, o których mowa w załączniku H do tej dyrektywy. Z utrwalonego orzecznictwa wynika zaś, że przepisy mające charakter wyjątku od zasady należy interpretować ściśle (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Hiszpanii, pkt 18 i 19 oraz przytoczone tam orzecznictwo).
- 16 Wynika stąd w szczególności, że pojęcie wstępu do kina należy tłumaczyć zgodnie ze zwyczajnym znaczeniem tych określeń (zob. podobnie ww. wyroki: w sprawie Komisja przeciwko Hiszpanii pkt 20; w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, pkt 23).
- 17 Ponadto, jak podkreśliły zresztą rząd belgijski oraz Komisja Europejska, należy podnieść, że poszczególne wydarzenia i obiekty wymienione w kategorii 7 akapit pierwszy

załącznika H do szóstej dyrektywy łączy w szczególności to, że są one dostępne dla publiczności po uprzednim zapłaceniu za wstęp, co przyznaje ogółowi osób, które zapłaciły za wstęp, prawo do zbiorowego korzystania ze świadczeń kulturalnych i rozrywkowych właściwych tym wydarzeniom lub obiektom.

- 18 Z powyższego wynika, że pojęcie wstępu do kina w rozumieniu kategorii 7 akapit pierwszy załącznika H do szóstej dyrektywy nie może – biorąc pod uwagę zwyczajne znaczenie tych określeń oraz zważywszy na kontekst przepisu, w którym występują – być rozumiane w ten sposób, że obejmuje ono także opłatę ponoszoną przez konsumenta w celu uzyskania możliwości indywidualnego oglądania jednego lub więcej filmów albo fragmentów filmów w odosobnionym miejscu, takim jak kabiny, których dotyczy spór przed sądem krajowym.
- 19 Na pytanie prejudycjalne należy zatem udzielić odpowiedzi, iż pojęcie wstępu do kina zawarte w kategorii 7 akapit pierwszy załącznika H do szóstej dyrektywy należy rozumieć w ten sposób, że nie obejmuje ono opłaty ponoszonej przez konsumenta w celu uzyskania możliwości indywidualnego oglądania jednego lub więcej filmów albo fragmentów filmów w odosobnionym miejscu, takim jak kabiny, których dotyczy spór przed sądem krajowym.

W przedmiocie kosztów

- 20 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (ósma izba) orzeka, co następuje:

Pojęcie wstępu do kina zawarte w kategorii 7 akapit pierwszy załącznika H do szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku w brzmieniu zmienionym na mocy dyrektywy Rady 2001/4/WE z dnia 19 stycznia 2001 r. należy rozumieć w ten sposób, że nie obejmuje ono opłaty ponoszonej przez konsumenta w celu uzyskania możliwości indywidualnego oglądania jednego lub więcej filmów albo fragmentów filmów w odosobnionym miejscu, takim jak kabiny, których dotyczy spór przed sądem krajowym.

Podpisy